

KLINISK INSTITUTT

DET MEDISINSK

ODONTOLOGISKE FAKULTET

UNIVERSITETET I BERGEN

Infobrev nr. 12, årgang 4, 24. juni 2016

Illustrasjon: Colourbox.com

Kommunene og universitetet

Kommunene har et vesentlig ansvar for medisin og helse. Nå har de ny oppmerksomhet rettet mot forskning og utdanning innen vår sektor. Bergen kommune leder an nasjonalt. Dette gir spennende muligheter for nytt samarbeid.

Bergen kommune arrangerte nettopp en konferanse om forskning, innovasjon og utdanning innen helse og omsorg. De viste tydelige ambisjoner om å fremme kommunehelsetjenestene gjennom økt satsing på våre felt. Universitetet, Høyskolen i Bergen, Haukeland Universitetssykehus og NSD ble listet som sentrale samarbeidspartnere. Både Kunnskaps- og Helse- og Omsorgsdepartementet hadde viktige innlegg på konferansen, med tydelig støtte til initiativet og påpekning av at Bergen er først ute.

Kommunen satte opp akademiske bistillinger, ph.d.-grader og innmeldte i ph.d.-programmet som viktige måltall. Bergen kommune setter likeledes av en beskjeden andel av budsjettet til forskning. Allmennlege, sykehjemmene og Bergen legevakt er steder der forskningen skal foregå og forankres. Helse- og Omsorgsdepartementet nevnte de nye programmene i Forskningsrådet (HELSEVEL, BEHANDLING) som er godt tilpasset en kommunal forskningssatsning innen medisin og helse.

Ved søknader om eksterne forskningsmidler etterspørres ofte samarbeid med kommunehelsetjenesten. Det gjelder for eksempel programmer i Forskningsrådet og Extrastiftelsen. Nutte og relevans vektes enda tyngre enn før. Mottaksklinikk i sykehus, kommunale akutsenger og sykehjemmene aktive behandlerrolle er uttrykk for samme tenkning. Helsecampus Årstadvollen skal bli noe av universitetets svar på utfordringene. Samfunnsmedisin og allmennmedisin ser umiddelbare muligheter for samarbeidsprosjekter. Det bør vi ved K1 og i klinisk medisin også gjøre. Robuste helse- og sykdomsdata fra store og ikke-selekterte populasjoner på helsestasjoner, i skolen og på sykehjem vil kunne ha stor forskningsmessig verdi. Bergen kommunes nye initiativ er svært velkomment for oss.

Riktig god sommer til alle!

Nils Erik Gilhus
Instituttleder

Kunnskapskommunen
Helse Omsorg Bergen

UNIVERSITETET I BERGEN

Øker effekt av cellegift med ultralyd

Forskere ved K1 og Helse Bergen viser at ved å styrke cellenes evne til å absorbere cellegift så nærmest dobles median overlevelse ved diagnosen bukspyttkjertelkreft.

I denne studien har K1-forsker Spiros Kotopoulos, 1.aman. Georg Dimcevski, prof. Odd Helge Gilja og deres team i samarbeid med Nasjonalt Senter for Gastroenterologisk Ultrasonografi ved Haukeland Universitetssykehus brukt en teknikk kalt «sonoporation», hvor de kombinerer ultralyd og mikrobobler. Denne teknikken øker porøsiteten i cellemembranen til bukspyttkjertellene og hjelper cellegiften inn i kreftcellene, slik at cellegiftbehandlingen blir mer effektiv.

I en fase I studie fant forskerne at denne teknikken nesten doblet median overlevelse fra 7 måneder til 18 måneder uten å øke dosen av cellegift.

Spiros Kotopoulos, Georg Dimcevski og Odd Helge Gilja

Resulter fra forskningen ble presentert på Acoustical Society of America's 171st meeting, 23.-27._mai 2016, og den ble omtalt på [Newswise.com](#). Gruppen har nå også fått midler fra NIH i USA til de neste studier.

Ny direktør i Forskningsrådet

Jon-Arne Røttingen blir ny direktør i Forskningsrådet.

Røttingen overtar direktørjobben i Norges forskningsråd etter Arvid Hallén. Røttingen er for tiden områdedirektør for smittevern ved Folkehelseinstituttet. - Røttingen er et godt valg. Han vil bidra til å løfte norsk forskning i årene som kommer, [sier rektor ved Universitetet i Bergen Dag Rune Olsen](#).

Jon-Arne Røttingen

Norges første helseklyng for forebyggende helse.

Planlegging foregår nå. Første del planlegges ferdig i 2019.

Helseklyngen skal lokaliseres på Årstadvollen og legge til rette for tett samarbeid mellom forskere, studenter og klinikere fra ulike helsefelt innen kommune, stat og helseforskning. - Vi ønsker at Campus Årstadvollen skal bli en internasjonal spydspiss innen primærhelse og forebyggende helse, sier dekan Nina Langeland

Helse – og omsorgsdepartementet roser initiativet til UiB, Bergen kommune og Høgskolen i Bergen.

– Dette er veldig positivt. Helseklyngen på Campus Årstadvollen er et godt bidrag for å møte fremtidens utfordringer sier statssekretær Lisbeth Normann.

[Les mer om prosjektet her](#)

Illustrasjon: Gaute Hatlem

KLINISK INSTITUTT 1

Infobrev nr. 12, årgang 4, 24. juni 2016

Skriv så du blir lest

Kommunikasjonsavdelingen inviterer til nytt skrivekurs 21. september for forskere som vil skrive treffsikre kronikker, blogginnlegg og andre populærvitenskapelige tekster.

Alle forskere ved UiB, inkludert stipendiater, er velkommen til å søke plass på dette kurset.

Kommunikasjonsavdelingen vil denne gangen prioritere deltakere som er tilknyttet prosjekter og sentre med eksternt finansiering, for eksempel fra EUs forskningsprogrammer, Forskningsrådet, Bergen forskningsstiftelse og lignende.

Søknadsfrist 31. august. Mer informasjon og påmeldingskjema på ansattsidene:

<http://www.uib.no/foransatte/99055/skriv-s%C3%A5-du-blir-lest>

Foto: Colourbox

LAS 301 - Grunnmodul forsøksdyrlære

Kurset omfatter første del av kurs i forsøksdyrlære. Denne delen er felles for både pattedyr og fisk.
I denne delen vil vi gjennomgå:

- Lover, regler og etikk for bruk av forsøksdyr
- Helsefarer i Dyreavdelingen
- Dyrevelferd
- Håndteringsteknikker
- Anestesi og avlivning
- Humane endepunkter
- Planlegging, litteratursøk og design av Dyreforsøk
- Alternativer til dyreforsøk
- FOTS - søknad om forsøk med dyr

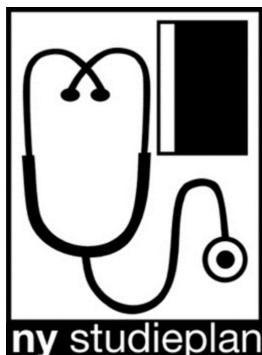

Dato: 8. og 9. september

Påmelding: på StudentWeb innen 1. september

Les [her](#) for mer informasjon

Nyhetsbrev ny studieplan medisin - JUNI 2016

[Her](#) kan dere lese nyhetsbrev for ny studieplan i medisin for JUNI 2016

KLINISK INSTITUTT 1

Infobrev nr. 12, årgang 4, 24. juni 2016

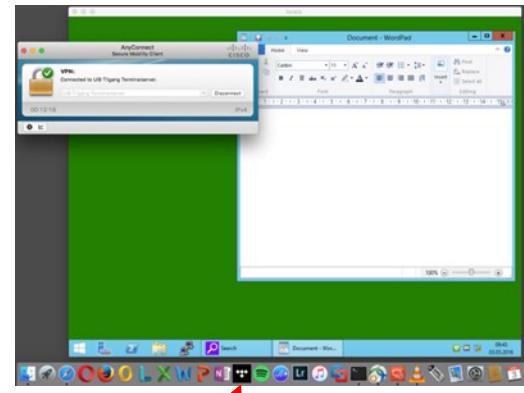
Benytter du helseopplysninger og humant biologisk materiale i forskningen din?

Det er ikke alltid like enkelt å finne ut av hva som kreves når en planlegger et nytt forskningsprosjekt - hva må gjøres og hva bør gjøres med hensyn til forankring, forholdet til pasientene, når data eller biobankmateriale skal lagres, utleveres osv. Under finner du viktig informasjon om hvordan du kan tilrettelegge forskningsaktiviteten på en forsvarlig måte.

SAFE (Sikker Adgang til Forskningsdata og E-infrastruktur)

I mars i år ble en helt ny forskningsinfrastruktur lansert på UiB.

SAFE er UiBs løsning for sikker behandling av sensitive personopplysninger. I tillegg til å være en sikker datalagringsenhet er SAFE tilrettelagt for effektiv databehandling. Her finner du ulike regnelysninger, og regnekapasiteten blir tilpasset datamengden i prosjektet. SAFE er ikke avhengig av UiB-nett og kan benyttes på reiser ol. Prosjektledere som ønsker å bruke SAFE vil normalt få tilgang på forespørsel for et REK-/NSD-godkjent forskningsprosjekt ved å henvende seg til BRITA/it-avd. Brukerne av SAFE kan være ansatte, studenter eller eksterne samarbeidspartnere. Ønsker du å vite mer, se her.

Slik ser SAFE ut for brukerne.

Felles forskningsrutiner med Helse Bergen HF

Felles forskningsrutiner med Helse Bergen HF er et praktisk hjelpemiddel til gjennomføring av forskningsprosjekter i tråd med gjeldende lover og regler. Her finner du blant annet rutiner for oppstart av forskningsprosjekter og studentprosjekter, og rutiner ved datadeling og forskningssamarbeid. Ut over rutinene finner du mal for informasjon og samtykke som sikrer at disse blir utarbeidet i henhold til krav i lov og forskrift, samt mal for avtaler der det er behov for slike. Retningslinjene er for tiden under revisjon.

Ny nettside ved K1

Det er utarbeidet en ny nettside til hjelp for alle som ønsker mer informasjon om forskningsstøtte ved K1 og Universitetet i Bergen. Her finner du mer informasjon om blant annet SAFE, Felles forskningsrutiner med Helse Bergen, finansiering og publisering. Vi oppfordrer alle ved K1 å ta siden i bruk.

Gi gjerne tilbakemelding om du savner informasjon eller har forslag til forbedringer av nettsiden.

<http://www.uib.no/klin1/98942/forskningsst%c3%b8tte>

Nye utlysninger/new research funding announcements

Nå kan du søke om Helse Vests forskningsmidler for 2017. Søknadsfristen er 15. september 2016.

I årets utlysning er det gjort endringer i flere retningslinjer, og det kan være lurt å lese utlysningen, gjeldende retningslinjer og veiledingstekster i søknadsskjemaet nøyne.

[Se utlysningen med søknadsskjema, retningslinjer og annen informasjon på Helse Vests nettsider.](#)

Søknadsskjemaet eSøknad har fått ny design og delvis ny funksjonalitet, og det er blant annet lagt til rette for engelsk. Utlysningstekst og retningslinjer er også tilgjengelig på engelsk: [Call for Applications 2017.](#)

[ExtraStiftelsen](#)

Projects may include target challenges related to services, promotions and initiatives for the disabled, the chronically ill, acutely ill, relatives and other close associates. Det kan være innenfor somatisk helse, psykisk helse, bedrede levekår, folkehelse eller andre områder der helse- og omsorgsaspektet er fremtredende. It may be within physical health, mental health, improved living conditions, public health or other areas where the health care aspect is prominent. It can also be applied for development such as surveys, investigations and method development. Det kan også søkes om utviklingsarbeid, slik som kartlegginger, utredninger og metodeutvikling.

Deadline: 15 September 2016 (for health projects)

1 September 2016 (for prevention and rehabilitation)

Interested in an imaging-related PhD?

University of Oulu is now inviting applications for a total of 20 four-year PhD student positions. This is an international, interdisciplinary and inter-sectorial doctoral training program, called I4Future, funded by the European Commission Marie Skłodowska-Curie COFUND action, and intended for novel imaging and characterization methods in bio, medical and environmental research and technology.

In the case you may know good candidates could you please spread the word. The qualifying candidate must show transnational mobility and not resided in Finland for more than 12 months in the 3 years prior to the recruitment.

The call for applicants closes on July 31 2016, and positions will be available from January 2017. For more detailed information: <http://www.oulu.fi/i4future/node/34377>

Meetings/workshops/conferences

Extrastiftelsens forskningsseminar

I oktober 2016 deler **ExtraStiftelsen** ut over 70 millioner kroner til norsk helseforskning. I den anledning arrangerer vi forskningseminaret [FÅ FORSKNINGEN FRAM](#) hvor vi ønsker å sette fokus på offentlighetens manglende tilgang til forskning. I tillegg ønsker stiftelsen å skape en møteplass for alle med interesse for norsk helseforskning. I for- og etterkant av fagprogrammet vil det derfor bli anledning til å møte flere sentrale aktører.

Dato: Tirsdag 18. oktober Tid: 11.00-15.45 **Sted:** Gamle Museet, Dronningens gate 4, Oslo

NSH - Norsk sykehus- og helsetjenesteforening

- [Nytt og nyttig - en nasjonal konferanse om helsetjenester til eldre](#) Fra 29. Sep 2016 - kl. 08:45 til 30. Sep 2016 - kl. 13:50 Sted Oslo Kongressenter Påmeldingsfrist 15.09.2016
- [Nasjonal konferanse om psykisk helse](#) Fra 12. okt 2016 - kl. 09:00 til 13. okt 2016 - kl. 15:00 Sted Oslo Kongressenter Påmeldingsfrist 01.10.2016

KLINISK INSTITUTT 1

Infobrev nr. 12, årgang 4, 24. juni 2016

Studiekvalitet i fusjoner

Universitetet i Bergen inviterer i samarbeid med Universitets- og høgskolerådet (UHR) til studiekvalitetskonferanse om temaet studiekvalitet i fusjoner. 15.09.2016 - 10.00 til 16.00

Eighth EDCTP Forum: is one of the most prominent conferences on HIV/AIDS, tuberculosis, malaria and other neglected infectious diseases prevalent in Africa, 6-9 November 2016 in Lusaka, Zambia. Registration is open.

2nd International Conference on Sacroiliac Joint Surgery (ICSJS)

16th – 17th September, 2016 in Hamburg, Germany.

Nasjonale forskningskonferanse innen muskel og skjeletthelse

Konferansen finner sted på Park Inn by Radisson Oslo Air Port, Gardermoen hotell 17. og 18. november 2016.

Abstrakt til frie foredrag sendes limped@ous-hf.no innen 15. september 2016. For informasjon om konferansen, foreløpig program og innsending av abstrakt se: www.muss.no Påmelding til konferansen [her](#). [Program](#)

Utvalede Horizon 2020 utlysninger

Her har du samlet utlysningene som hører inn under Horizon 2020.

HORIZON 2020

⇒ Horisont 2020 er et EU-program med store midler å hente.

Se gjennom og finn det som er relevant for ditt felt!

Se [hovedside med Horizon 2020-utlysninger her](#).

UiB har også sin [eigen Horizon website](#).

Sammen med EU-midlene følger posisjoneringsmidler (POS) og prosjektetableringsmidler (PES) fra UiB.

[Generell info](#)

[POS-søknader](#)

[PES-søknader](#)

Selected H2020 deadlines 2016:

European Research Council (ERC) - Frontier research grants

⇒ **Call is open!** [Advanced Grants](#): are designed to support excellent Principal Investigators at the career stage at which they are already → established research leaders with a recognised track record of research achievements. **Deadline: 1 September 2016.**

Societal Challenges (SC): Collaborative breakthrough research and radical innovation

⇒ **Pre-announcement SC1-2017 Health, demographic change and wellbeing: Personalised medicine, two-stage**

The headline goal of the programme 'Health, Demographic Change and Wellbeing' is better health for all. Its main policy objectives are to improve health and wellbeing outcomes, to promote healthy and active ageing, to promote market growth, job creation, and the EU as a global leader in the health area.

[SC1-PM-02-2017 New concepts in patient stratification](#)

[SC1-PM-07-2017 Promoting mental health and well-being in the young](#)

[SC1-PM-08-2017 New therapies for rare diseases](#)

[SC1-PM-10-2017 Comparing the effectiveness of existing healthcare interventions in the adult population](#)

Deadline: 4 October 2016

⇒ **Personalised medicine, single-stage**

[SC1-PM-15_2017: Personalised coaching for well-being and care of people as they age](#)

Deadline: 31 January 2017

[SC1-PM-17-2017: Personalised computer models and in-silico systems for well-being](#)

[SC1-PM-16-2017: In-silico trials for developing and assessing biomedical products](#)

[SC1-PM-19-2017: PPI for uptake of standards for the exchange of digitalised healthcare records](#)

Deadline: 14 March 2017

⇒ [SC1-PM-03-2017: Diagnostic characterisation of rare diseases](#)

[SC1-PM-20-2017: Development of new methods and measures for improved economic evaluation and efficiency measures in the health sector](#)

[SC1-HCO-03-2017: Implementing the Strategic Research Agenda on Personalised Medicine](#)

[SC1-HCO-07-2017: Global Alliance for Chronic Diseases \(GACD\)](#)

[SC1-HCO-08-2017: Actions to bridge the divide in European health research and innovation](#)

Deadline: 11 April 2017

Important! Please do contact [Sumathi Subramanian](#) (FA) or Faculty advisers [Ramune Midtveit](#), [Itana Sloper-Krivokapic](#) if you would like a copy of the Work Program. We strongly encourage you to start your proposal preparation work as early as possible. We would be more than happy to meet you and your team to discuss the Work Program and/or a specific topic. Advisors are at your disposal if you require assistance with topic interpretation, eligibility conditions, consortium building and other proposal preparation activities. UiB offers financial support for proposal preparation.

Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA) *Excellent and innovative research training plus attractive career and knowledge-exchange opportunities through cross-border and cross-sector mobility, no thematic priorities.*

- ⇒ **Individual Fellowships (IF):** aims to help experienced researchers to advance their careers and gain new skills through advanced training, international mobility, and optional intersectoral secondments. The host organization can be universities and research institutes in addition to a company or other non-academic sector organizations. **Deadline:** 14 September 2016
- ⇒ **COFUND Action:** Call for multi-annual proposals for new or existing doctoral programmes or fellowship programmes (for researchers on a postdoctoral level) that may be run at regional, national or international level. **Deadline:** 29 September 2016

Horizon 2020– Complementary Calls

- ⇒ **Call is open! IMI 2 (Innovative Medicines Initiative 2) – Call 9 :**
  - Addressing the clinical burden of *Clostridium difficile* infection (CDI): evaluation of the burden, current practices and set up of a European research platform
  - (part of the IMI New Drugs for Bad Bugs (ND4BB) programme)
  - Development of immune tolerance therapies for the treatment of rheumatic diseases
  - Data quality in preclinical research and development
  - Next generation of electronic translational safety – NEXGETS
  - Identification and validation of non-invasive markers across the spectrum of nonalcoholic fatty liver disease (NAFLD)
  - Joint influenza vaccine effectiveness surveillance studies**Deadline:** 26 July 2016. Sign up for the [IMI 2 - Call 9 webinars](#)
- ⇒ **COST Action:** open Call - funding for research networks. Proposals should reflect the main characteristics of COST Actions, namely providing for knowledge sharing, creation and application, being open and output-oriented while aiming at strengthening the scientific and technological basis of the proposed topic(s). **Deadline:** 1 December 2016

For questions and more information on the calls, you can contact the advisors [Ramune Midttveit](#) or [Sumathi Subramaniam](#).

Tips til et godt EU-prosjektforslag

Skal du skrive et prosjektforslag til EU? [Her](#) har Forskningsrådet samlet en del nyttige tips basert på erfaringer fra tidligere deltakere som har fått innvilget sine prosjektforslag.

Vi minnar om tidlegare annonseringar i K1-nytt, framleis aktuelt:

Reminder!

The Olav Thon Foundation

The Olav Thon Foundation has opened for applications for research on Alzheimer's disease and/or Parkinson's disease. [See more information about the Call](#) (pdf). **Deadline:** 1 September 2016

[FORNY2020 Proof-of-Concept call](#): promotes innovation based on research results. The programme facilitates the commercialisation of results from projects conducted at publicly-funded research institutions and helps to bring the products and services to the market. Bergen Teknologoverføring (BTO) will coordinate the application process, project management and business development. In the last years, 30 – 50 % of our applications have been successful. Get in touch as soon as possible and before **25. June**.

Deadline: 7 September 2016.

EMBO (European Molecular Biology Organization) Fellowships

Research on the molecular mechanisms of life at all levels.

Short-term. **Deadline:** throughout the year.

Long-term . **Deadline:** 12 August 2016

Klinisk behandlingsforskning

De regionale helseforetakene lyser i fellesskap ut ca. 130 millioner kroner til kliniske multisenterstudier og sammenliknende effektstudier med mål om å forbedre eksisterende behandlingsrutiner og/eller utvikle/evaluere nye. For samtlige prosjekter kreves deltagelse fra kliniske forskningsmiljøer i alle helseregioner og brukermedvirkning.

[Les hele utlysningen i det nasjonale programmet for klinisk behandlingsforskning.](#)

Søknadsfrist: 12. oktober 2016 kl. 16:00.

• Post-doctoral position

Post-doctoral position with mandatory overseas stay (POSTDOC-IARC). The call aims to strengthen the collaboration between Norway and the International Agency for Research on Cancer (IARC) within priority high quality cancer research areas by funding of a 3-year post-doctoral position, of which the two first years are to be based at IARC in Lyon, France. **Deadline:** 7 September. Read more [here](#).

• Researcher exchange between Norway and Germany

[DAAD-programme – researcher exchange between Norway and Germany \(IS-DAAD\)](#). The goal is establishing and expanding the contact between educational and research institutions in Norway and Germany. Grant applications are being accepted from Norwegian scientific staff/groups (normally 2-4 members) of researchers for funding for short-term stays (2-4 weeks) in Germany for the purpose of launching and developing new joint research projects. **Deadline:** 7 September 2016.

Funds for Bilateral Relations - EEA/Norway Grants

- [Poland – Public health initiatives: Reducing social inequalities in health](#). **Deadline:** 30 June 2016
- [Romania-Norway scholarship: call for bilateral cooperation, study visits](#). **Deadline:** 31 October 2016

Postdoctoral fellowship program within endocrinology/ metabolism at international elite research environments. The fellowship offers an opportunity to carry out a research project where a minimum of 3 years are dedicated to work at a university, hospital or other research institution abroad, followed by up to 1 year at a home Nordic research institution. Up to 6 fellowships will be funded. Read more [here](#). **Deadline:** 5 July 2016

HHMI and Bill and Melinda Gates Grant for Worldwide Scientific Talent on Trialect

The Howard Hughes Medical Institute (HHMI), the Bill & Melinda Gates Foundation, the Wellcome Trust, and the Calouste Gulbenkian Foundation announce the International Research Scholars Program which aims to support up to 50 outstanding early career scientists/physicians worldwide. The program's aim is to help develop scientific talent worldwide. Awardees will receive a total of \$650,000 over five years, and they can do research in their own countries. Investigators from around the world can apply, but please review eligibility criteria. We are wondering if you would be willing to refer your fellows or junior investigators or past fellows to this program. The details can be perused on [Trialect](#) at: [Worldwide Scientific Talent Grant](#).

Meetings/workshops/ conferences

- **Course on Translational Research and Medicine Development**

Empowering scientists to make a difference in translational medicine. **Time:** E-learning course: First 3 weeks of November 2016. Face-to-face course: 28th November – 2nd December 2016. **Location:** AstraZeneca in Alderley Park near Manchester, UK. Upon successful completion of the course participants will...

- have gained a holistic understanding of the medicines development process
- have met and discussed with experts from academia and pharma at eye level
- have learned about new approaches in the medicines development sciences
- have networked with peers from different research areas and countries

Deadline July 31st, 2016 [click here](#) to register. For more information, [read here](#).

- **Conference on seafood and health**

The Research Council and the Norwegian Seafood Research Fund (FHF) will be hosting a conference on seafood and health **in Bergen on 14–15 September this year**. The conference will focus on the most recent developments on the research front. Read more [here](#).

- **Life Sciences Baltics Forum** from world-class biotechnology, pharmaceutical and medical devices experts from all around the world. Meet Nobel prize winners, 800 key sector players and decision makers from more than 30 countries. **Vilnius, 14-15 September 2016.** Read more [here](#)

- **IARMM General Assembly 2016 joint with the 5th World Congress of Clinical Safety (5WCCS)**

The theme of the congress is "Smart Hospitals and Healthcare: Health Care Management & Leadership, Risk, Quality, and Productivity." **21 - 23 September 2016** at the Joseph B. Martin Conference Center, Harvard Medical School, Boston, USA, hosted by the [International Association of Risk Management in Medicine \(IARMM\)](#). [Read more here](#).

- **Horizon 2020.** With the principle of research for *better health for all* at its core, Horizon 2020's [Societal Challenge 1 \(SC1\) related to Health Demographic Change and Wellbeing](#) focuses on personalised health and care. Its updated Work Programme 2017 offers calls for proposals with an overall budget of about € 400 million. [Info Day, Horizon 2020 - 'Health, demographic change and wellbeing'. 8 July 2016](#), Brussels

- **European Research Council (ERC)**

A course for ERC Starting and Consolidator applicants for the 2017 or 2018 calls in **Bergen** on August 17th. The course will be given by Beacontech and will consist of a half-day course plus the possibility to meet the consultants individually. Lunch will be provided, the course will take place at **Hotel Ørn** in the center of Bergen. [Registration is open](#).

- **Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA) FORUM**

The objective of this event is to discuss the role of MSCA in supporting researchers to develop their careers outside academia and in businesses in particular. **29 June Brussels**

- **Osteosynthese International 2016. Gerhard Kuntscher Society Annual Meeting**

22 – 24 September 2016 • Aschaffenburg, Germany . **Early Bird Registration expires – 31 May 2016**
Do not miss the chance to benefit from the early bird rates and register now online at the [conference website](#).

- **Honorary Symposium for Bodil Schmidt-Nielsen**

Date: September 16, 2016 8.30-18.00. **Place:** The Novo Nordisk Foundation, Hellerup, Denmark
Further information and link to the registration site can be found on the Foundation's website: <http://novonordiskfonden.dk/da/content/honorary-symposium-bodil-schmidt-nielsen>

Founding for cooperation in higher education

Norwegian centre for international cooperation in education (SIU)

- **UTFORSK.** The main objective of the UTFORSK Partnership Programme is to promote cooperation on higher education with Brazil, China, India, Japan, Russia and South Africa. Read more [here](#).
Deadline (short-term projects): 17 October 2016
- **CAPES-SIU– programme.** The programme supports collaborations between HEIs in Brazil and Norway. Read more [here](#).
- **Partnership Programme with North America.** The programme supports scientific collaborations and aims to establish durable and scientifically founded collaborations with Canada and the USA. Main partner in Norway and in Canada and/or the USA must be HEI with accredited education programmes. At least 50 % of the grants will be awarded to projects that include network partners from the employment and business sector.
Deadline (short-term projects): 17 October 2016
- **The Norwegian Partnership Programme for Global Academic Cooperation (NORPART).** NORPART supports academic partnerships and student mobility with an emphasis on Master and PhD level between higher education institutions in Norway and selected developing countries. [More information](#).
Deadline: 5 September 2016 (15:00 CET)
- **EURASIA Programme** The Eurasia Programme supports project cooperation between institutions in Norway and Ukraine, Moldova, Georgia, Armenia, Azerbaijan, Belarus, Kazakhstan, Kyrgyzstan and Tajikistan. The Eurasia Programme currently has three open calls:
  - **Long-term projects** (project period from 1 January 2017 – 31 December 2019)
Deadline: 5 September 2016 (15:00 CET)
  - **Short-term projects** (project period from 1 January 2017 – 31 December 2018)
Deadline: 17 October 2016 (15:00 CET)
- **High North Programme (Nordområdeprogrammet 2013-2018)**
The overall goal of the High North Programme is to expand, strengthen and disseminate knowledge about or relevant to the High North. The overall goal of the High North Programme is to expand, strengthen and disseminate knowledge about or relevant to the High North. **Deadline long-term projects:** 17 October 2016 (15.00).
- **Prosjektetableringsstøtte (PES) 2016 – sentraliserte tiltak under Erasmus+.** For å bidra til økt norsk deltagelse og gevinst fra Erasmus+ lyser SIU ut ca. 1 million kroner til dekning av prosjektetableringskostnader for norske institusjoner, organisasjoner og bedrifter som ønsker å utvikle en prosjektsøknad innenfor et av følgende sentraliserte tiltak under Erasmus+: Kunnskapsallianser, Sektorallianser, Kapasitetsbygging, Fellesgrader, Jean Monnet, Idrett. Se satser på SIUs nettsider. **Deadline:** 1 November 2016 (12.00)

Ph.d.-hjørnet

Avgelte disputaser

Dobrinko Socanski disputerte 15. juni i Stavanger med avhandlinga "Attention deficit hyperactivity disorder and occurrence of epilepsy, interictal epileptiform discharges and two years follow-up in children".

Rettleiarar: Tor Ketil Larsen, Per Hove Thomsen, Dag Aarsland

Les meir [her](#). Vi gratulerar med vel overstått disputas!

Sveinung Fjær disputerte 20. juni med avhandlinga "Magnetization Transfer Ratio in Experimental Models of Multiple Sclerosis".

Rettleiarar: Kjell-Morten Myhr, Lars Bø, Arvid Lundervold, Tina Pavlin og Stig Wergeland

Les meir [her](#). Vi gratulerar med vel overstått disputas!

PhD course: Course in clinical studies including ICH-GCP

Course in clinical studies including ICH-GCP (GCP901) is a very relevant course for PhD students doing clinical research

At this course you will be given a thorough introduction to:

- ICH-GCP and laws relevant to clinical research including the Health Research Act and related regulations
- On the design and conduct of clinical trials as well as applications that are relevant to clinical research
- Different units inform what they can assist with in the conduction of clinical trials
- The importance of ethical considerations in clinical trials

The PhD course GCP901 is a 1 ECTS course part of the Bergen Postgraduate School of Clinical Medical Research. It is led by Professor Eyvind Rødahl and Professor Thomas Halvorsen.

NB! This is same course which was previously called "Good clinical practice (ICH-GCP) for PhD candidates".

Dates:

Day 1: 26th of September (half day)

Day 2: 29th of September (whole day)

Day 3: 7th of October (half day)

Registration: at Studentweb by 1st of September

If you have any questions regarding the course please feel free to contact:

Course content: Eyvind Rødahl - Eyvind.Rodahl@uib.no, Thomas Halvorsen-thomas.halvorsen@helse-bergen.no or Stefan Johansson - Stefan.Johansson@uib.no

Administrative matters: Solveig Lund Witsø Solveig.Witso@uib.no

<http://www.uib.no/en/course/GCP901>

Siste publikasjonar frå K1, saksa frå Pubmed

Vi set stor pris på beskjed om noko manglar. Om nokon har publikasjonar som ikkje vert dekka av våre søk i Pubmed, ta kontakt med Solveig.Witso@uib.no

Nivå 1

- [Effect of high-dose vitamin D3 supplementation on antibody responses against Epstein-Barr virus in relapsing-remitting multiple sclerosis.](#) Røsjø E, Lossius A, Abdelmagid N, Lindstrøm JC, Kampman MT, Jørgensen L, Sundstrøm P, Olsson T, Steffensen LH, Torkildsen Ø, Holmøy T. Mult Scler. 2016 Jun 20. pii: 1352458516654310. [Epub ahead of print] PMID: 27325604 [PubMed - as supplied by publisher]
- [Statistical significance is not necessarily equal to clinical significance.](#) Blix E, Brurberg KG, Reierth E, Reinar LM, Øian P. Acta Obstet Gynecol Scand. 2016 Jun 16. doi: 10.1111/aogs.12938. [Epub ahead of print] PMID: 27309716 [PubMed - as supplied by publisher]
- [Interaction between diet and gastrointestinal endocrine cells.](#) El-Salhy M, Mazzawi T, Hausken T, Hatlebakk JG. Biomed Rep. 2016 Jun;4(6):651-656. Epub 2016 Apr 12. PMID: 27284402 [PubMed]
- [Treatment with the PI3K inhibitor buparlisib \(NVP-BKM120\) suppresses the growth of established patient-derived GBM xenografts and prolongs survival in nude rats.](#) Netland IA, Førde HE, Sleire L, Leiss L, Rahman MA, Skeie BS, Miletic H, Enger PØ, Goplen D. J Neurooncol. 2016 Jun 9. [Epub ahead of print] PMID: 27283525 [PubMed - as supplied by publisher]
- [Acute retinal necrosis and ocular neovascularization caused by cytomegalovirus following intravitreal dexamethasone implant \(Ozurdex®\) in an immunocompetent patient.](#) Thrane AS, Hove M, Kjersem B, Krohn J. Acta Ophthalmol. 2016 Jun 8. doi: 10.1111/aos.13131. [Epub ahead of print] No abstract available. PMID: 27274005 [PubMed - as supplied by publisher]
- [Compliance with enhanced recovery after surgery criteria and preoperative and postoperative counselling reduces length of hospital stay in colorectal surgery: results of a randomized controlled trial.](#) Forsmo HM, Pfeffer F, Rasdal A, Østgaard G, Mohn AC, Körner H, Erichsen C. Colorectal Dis. 2016 Jun;18(6):603-11. doi: 10.1111/codi.13253. PMID: 27273854 [PubMed - in process]
- [Temporal hollowing and other adverse effects after lateral orbital wall decompression.](#) Ueland HO, Haugen OH, Rødahl E. Acta Ophthalmol. 2016 Jun 8. doi: 10.1111/aos.13135. [Epub ahead of print] PMID: 27273008 [PubMed - as supplied by publisher]

Mastereksamener human og klinisk ernæring avlagt vår 2016

Masterprogram i klinisk ernæring (NUCLI)

Tonje Nesvik Hustoft

Tittel på masteroppgaven: "Low FODMAP diet - Just placebo? "Low versus high FODMAP diet in patients with irritable bowel syndrome" Veileder: Trygve Hausken, Gülen Arslan Lied, Synne Otteråen Ystad

Nina Tisthamar

Tittel på masteroppgaven: "Jernstatus hos mor og barn i graviditeten, seks og tolv månadar etter fødsel, samt ein analyse av samanhengen mellom amming, introduksjon av fast føde og jernstatus hos barnet" Veileder: Maria Wik Markhus, Marian Kjellevold, Livar Frøyland

Karoline Løseth Espelid

Tittel på masteroppgaven: «Har ungdommer tilfredsstillende jodstatus og hvilken betydning har kostholdet?» Veileder: Jannike Øyen, Lisbeth Dahl, Livar Frøyland

Mathilde Odland

Tittel på masteroppgaven: "Iodine status in Norwegian preschool children and significance of dietary sources of iodine and parental socio-economic factors - A cross-sectional study" Veileder: Jannike Øyen, Lisbeth Dahl, Livar Frøyland

Kristina Sandnes

Tittel på masteroppgaven: "Nutritional status in non-dialysis dependent patients with chronic kidney disease at Haukeland University Hospital" Veileder: Jutta Dierkes, Hans-Peter Marti

Kamilla Nuland

Tittel på masteroppgaven: "The effect of a low FODMAP diet in addition to a gluten free diet on symptoms and quality of life in patients with coeliac disease and IBS-like symptoms: A randomized, controlled clinical study" Veiledere: Jan Gunnar Hatlebakk, Gudrun Elise Kahrs

Ida Serine Melhus

Tittel på masteroppgaven: "Strindmo Prevalence of dysbiosis and microbiotic effect of the low FODMAP diet in coeliac disease patients with IBS-like symptoms" Veiledere: Jan Gunnar Hatlebakk, Gudrun Elise Kahrs

Mari Lausund Grinna

Tittel på masteroppgaven: "Influence of specific PPAR agonists and dietary lipids on PPAR target genes and lipid metabolism in male Wistar rats" Veiledere: Bodil Bjørndal, Elin Strand

Margrete Hjellen

Tittel på masteroppgaven: "Refeeding syndrome in patients with Anorexia Nervosa Procedures to detect and treat patients at risk of refeeding syndrome in regional departments of eating disorders in Norway and nutrient contents of the basic reference menu at Regional Department of Eating Disorders (RASP)" Veildere: Trygve Hausken, Øyvind Rø

KLINISK INSTITUTT 1

Infobrev nr. 12, årgang 4, 24. juni 2016

Cecilie Hauge Larsen

Tittel på masteroppgaven: "Assessments of Nutritional Care and the Effects of a Nursetargeted" Veildere: Aymen B. Ahmer, Synne Ystad, Jan Gunnar Hatlebakk

Marte Almenning Trollebø

Tittel på masteroppgaven: "Nutritional Screening and Treatment of Malnutrition at a Haematological Ward" Veildere: Aymen B. Ahmer, Synne Ystad, Jan Gunnar Hatlebakk

Miriam Lode (ved NIFES)

Tittel på masteroppgaven: "Kartlegging av jernstatus og betydningen av kosthold og sosioøkonomisk status hos 14-15 -åringer i Bergen Kommune - En tverrsnittstudie -" Veileder: Jannike Øyen, Katina Handeland, Livar Frøyland

Beate Stokke Solvik

Tittel på masteroppgaven: "Effects of Prenatal Energy and Micronutrient Supplementation on Growth of Children from Birth to 60 Months of Age: A systematic Review and Meta-Analysis of Randomized Controlled Trials." Jutta Dierkes, Mari Skar Manger

Masterprogram i ernæring - Human ernæring (NUHUM)

Lena Bøhnsdalen Nygaard

Tittel på masteroppgaven: "Vitamin D-status hos førskolebarn i alderen 4-6 år Hvilken betydning har kostholdet og soleksponering?" Veileder: Jannike Øyen, Marian Kjellevold, Livar Frøyland

Rebekka Hamre Mæland

Tittel på masteroppgaven: «Kartlegging av omega-3 fettsyrestatus i røde blodceller og betydningen av sjømatinntak for omega-3 fettsyrestatus hos barn i alderen 4-6 år» Veileder: Marian Kjellevold, Jannike Øyen, Livar Frøyland

Marthe Tønder Bergseth

Tittel på masteroppgaven: "Effects of intake of baked or raw fish filet on lipids and fatty acid composition in serum and tissue in Zucker fa/fa rats" Veileder: Oddrun Gudbrandsen

Olga Zybkin

Tittel på masteroppgaven: "Prealbumin as a nutritional marker in normal and hyperemesis pregnancies – A case-control study" Veiledere: Jutta Dierkes, Jone Trovik

Karianne Korsmo

Tittel på masteroppgaven: "The obesogenic potential of high fat/high protein diets is determined by both amino acid- and fatty acid composition of the protein source used" Veileder: Even Fjære, Lise Madsen, Livar Frøyland

Anita Elén Smette

Tittel på masteroppgaven: "Effects of meat-, egg and dairy-, seafood- or plant-based western diets on obesity development in mice" Veiledere: Lise Madsen, Livar Frøyland, Even Fjære

Ingvild Hvidsten Rommetveit (Ved NIFES)

Tittel på masteroppgaven: "The effect of gut microbiota on accumulation and excretion of Mercury (Hg) from dietary methylmercury (MeHg) in mice" Veileder: Lene Secher Myrmel, Lise Madsen, Livar Frøyland

Vi gratulerer alle med avgjort mastereksamens!

HMS – hjørnet

Dette hjørnet skal omhandle alt som berører arbeidsmiljøet ved K1. Her blir dere presentert for nyheter, HMS – handlingsplanen ved K1, når det vernerunder, arbeidsmiljøundersøkelser etc. Alle er velkommen med innspill til dette hjørnet!

Verneombud ved K1:

- Lise Skålvik Amble, vara Asta Optun (administrasjon og vitenskapelige stillinger)
- Karen Marie Egeland, vara Suzanne Lehdal (Vivariet)
- Hanne Linda Nakkestad, vara Suzanne Lehdal (Lab/teknisk)

HMS-koordinator:

Er du over gjennomsnitt interessert i arbeidsmiljøet på din arbeidsplass? Da trenger vi DEG!

Vårt institutt trenger en HMS koordinator som vil være en kontaktperson til HMS-seksjonen. HMS-koordinatoren fungerer som instituttets kontaktperson ved fakultetet i HMS-spørsmål og HMS-saker. Vil fungere som rådgiver og pådriver overfor instituttet i HMS-spørsmål. Minst et møte i semesteret.

Kompetanse: HMS-koordinatoren må gjennomføre grunnopplæring i arbeidsmiljø, og ellers sørge for å holde seg oppdatert innen HMS feltet.

Interessert? Les mer her: <http://regler.app.uib.no/regler/Del-3-Personal-og-HMS/3.2-Helse-miljoe-og-sikkerhet/3.2.2-Ansvar-og-oppgaver-i-HMS-arbeidet>

Kontakt: Jorunn Skei, Jorunn.Skei@uib.no

HMS-håndbok

Alle ansatte ved K1 er pliktet til å lese [HMS-håndboken](#).

Eksponeringsregisteret:

HMS-avd har informasjonskurs i eksponeringsregisteret. De arrangerer ved behov. Det er viktig at de som arbeider med kreftfremkallende kjemikalier vet hvordan de skal registrere seg.

Link til kurs i HMS-portalen; <http://www.uib.no/hms-portalen/73725/hms-kompetanse>

Les mer om HMS på UiB sin [HMS-portal](#).

KLINISK INSTITUTT 1

Infobrev nr. 12, årgang 4, 24. juni 2016

Det administrative hjørnet

Campusbussen og ferieavvikling 2016

Campusbussen stenger ned og avvikler en velfortjent sommerferie f.o.m. mandag 27. juni t.o.m. fredag 29. juli.

Dvs at siste runde FØR sommerferie blir fredag 24.juni.
Bussen går som normalt i rute igjen mandag 1.august.

Nytt deklarasjonsskjema for farleg avfall

Frå 21. juni 2016 skal ein nytte elektronisk deklarasjonsskjema ved avhending av farleg avfall. Skjemaet vil sendast automatisk både til den som fyller ut skjemaet og den som er romansvarleg. Meir informasjon finn du [her](#).

#ORG2022 er i gang

#ORG2022 har startet opp de første tiltakene for fornying og forenkling ved UiB. Følg [#ORG2022](#) og [@UiB_ORG2022](#).

Undervisningsrom – rydding sommeren 2016

Også i år har Eiendomsavdelingen (EIA) engasjert to sommervikarer for å gå igjennom om rydde alle undervisningsrom. Av tidligere erfaring vet vi at noen miljø selv har supplert med ekstra stoler i noen undervisningsrom. Dersom dere har slikt inventar stående i UV-rom som driftes av EIA er det viktig at dere stabler det i et hjørne i rommet og merker det slik at det ikke blir fjernet under ryddeprosessen.

Sommervikarene vil i år starte i område 4 uke 25.

Aktuelle velferdstilbud

KAPTEIN KNURR OG MAREMINE MYSTERIET

Spesialtilbud for UiB- ansatte

28. Juli - 13. August

Gamle Bergen

Voksne: 270,- (ord: 320,-)

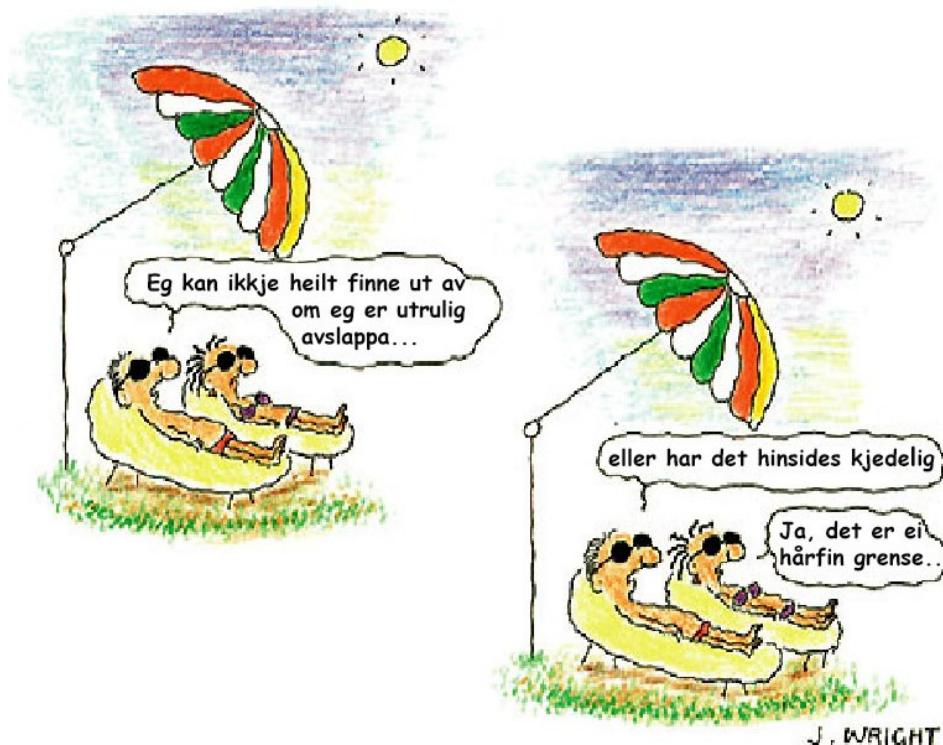
Barn: 235,- (ord: 270,-)

Bestilling: <https://kapteinknurr.ticketco.no/>

For mer informasjon: <http://vedlegg.uib.no/?id=f29e48a21f15203cb8dace4ff35aa3af> og

<http://www.kapteinknurr.no/>

På vegne av K1– administrasjonen vil jeg ønske alle en riktig god sommer!

KLINISK INSTITUTT 1

Infobrev nr. 12, årgang 4, 24. juni 2016

Illustrasjon: Colourbox.com

Nyttige lenker

Nettsider for Klinisk Institutt 1	MedViz	Campusbussen
Kontaktinfo for K1-adm.	Horizon 2020	Cristin
Fakultetets nettsider	Nye doktorgrader ved UiB	REK Vest
UiBs intranett	Forskningsrådets nettsider	Telefonkatalogen (intern)
	CCBIO	
Fakultetsstypesaker	Oslo Cancer Cluster	UiBs personalereglement
Fakultetets strategiplan	Ny studieplan medisinstudiet	HMS-portalen
	Mi Side	
Helse Bergen/UiBs webside med retningslinjer for medisinsk forskning	Fra to mailbokser til én.	Ledige stillinger ved UiB
BBB seminarene	E-post adresser til studieseksjonene:	Personalportalen Pagaweb
CCBIO seminarene	Medisin: studie@kliniskmedisin.uib.no	BRITA
Pubmed	Ernæring: studie-nutrition@uib.no	LYDIA
På Høyden nettavis	Hvordan finne ut hva som er nivå 1 eller 2-tidsskrift	SEBRA
Tidligere utgaver av K1-nytt	Håndbok ved mistanke om fusk	E-post til K1s administrasjon: post@k1.uib.no
		E-post til redaktør av K1-nytt: Solveig.Witso@uib.no

